Gjalda løn uttan heimild

Løgfrø›ingur ivast stórliga í heimildunum, tá starvsfólk á Sernámsdeplinum fáa útgoldi› løn sum tænastumenn í fólkaskúlanum, hóast tey ikki longur starvast í fólkaskúlanum

HEIMILDIR
Ey›un Klakstein

Hóast ta› eru næstan tr‡ ár sí›ani, at Skúlin á Trø›ni var› ni›urlagdur sum sjálvstø›ugur undirvísingarstovnur og gjørdist partur av Sernámsdeplinum, fær partur av starvsfólkunum framvegis løn sum tænastumenn í fólkaskúlanum.

Løgfrø›ingur, sum hevur kanna› vi›urskiftini á Sernámsdeplinum, ivast stórliga í, um heimild er fyri hesum.

– Tænastumenn vi› fólkaskúlan kunnu bert fáa útgoldna løn, so leingi teir virka í fólkaskúlanum, slær Bjørn á Heygum fast í síni meting.

Og sambært nevndini í lærarará›num á Skúlanum á Trø›ni er ikki longur talan um ein veruligan skúla, men um eina rá›gevingarskipan hjá Undirvísingar- og Mentamálast‡rinum, og tí heldur nevndin, at lønin hjá starvsfólkunum ver›ur útgoldin, uttan at heimildirnar fyri hesum eru í lagi.

– Hetta meta vit ver›a rættiliga álvarsamst, og vit vilja hava, at grei›a ver›ur fingin á hesum, sigur Osvald Jacobsen, sum er forma›ur í lærarará›snevndini á Skúlanum vi› Trø›na.

Onga regluger›

Í sambandi vi› fíggjarlógina fyri 1998 var› Skúlin á Trø›ni ni›urlagdur sum sjálvstø›ugur undirvísingarstovnur og var› lagdur saman vi› Sernámsfrø›isligu Rá›gevingini hjá Landsskúlafyrisitingini.

N‡ggi stovnurin var› doyptur Sernámsdepilin og hevur til uppgávu at undirvísa breka›um, sum ikki kunnu ganga í vanligum fólkaskúla. Samstundis skal stovnurin rá›geva teimum, sum velja at senda børn síni í vanligan fólkaskúla, hóast tey hava eitthvørt brek.

Men hóast næmingar í fólkaskúlaaldri hava veri› innskriva›ir í Sernámsdeplinum og starvsfólkini á gamla Skúlanum á Trø›ni framvegis fáa løn sum tænastumenn vi› fólkaskúlan, hevur Sernámsdepilin ikki virka eftir fólkaskúlalógini.

Sernámsdepilin hevur onga regluger› at virka eftir, og sí›ani 1998 hevur hann veri› partur av fyrisitingini – bæ›i sum undirvísingarstovnur og rá›gevingarstovnur, hóast grei›ur munur ver›ur gjørdur á hesum í fólkaskúlalógini.

Seta spurnartekin

Nevndin í lærarará›num á Skúlanum á Trø›ni hevur gjørt tvær frágrei›ingar um stø›una á Sernámsdeplinum, og løgfrø›ingar hava eisini mett um vi›urskiftini á stovninum.

Í frágrei›ingini "Uttan heimild", sum Sosialurin hevur fingi› innlit í, ver›a nógv spurnartekin sett vi› vi›urskiftini á Sernámsdeplinum.

Løgfrø›ingarnir Sigmund Poulsen, Hans Trygvi Teirin og Bjørn á Heygum ivast allir í heimildargrundarlagnum undir Sernámsdeplinum, tí teir duga ikki at finna nakra heimild fyri at leggja Skúlan á Trø›ni saman vi› Sernámsfrø›isligu Rá›gevingini.

– Heimildargrundarlagi› undir Sernámsdeplinum er ógreitt, sigur Hans Trygvi Teirin millum anna› í síni meting.

Løn uttan heimild

Tá ta› sn‡r seg um lønirnar til tey starvsfólkini, sum framvegis virka sum tænastumenn vi› fólkaskúlan, eru løgfrø›ingarnir eisini ivasamir í, um alt fer rætt fram.

– Ta› haltar í stórum vi› heimildunum, heldur Bjørn á Heygum, sum vísir á, at bert starvsfólk, sum arbei›a í fólkaskúlanum, kunnu fáa útgoldna løn sum tænastumenn vi› fólkaskúlan.

– Hetta er sjálvt grundarlagi› undir teirra tænastumannastarvi og kann ikki einvíst broytast av fyrisitingini. Tískil er ikki sambarligt vi› teirra starvsøki› at virka uttanfyri fólkaskúlan sum partur av sernámsdepli ella ø›rum skúla, uttan at starvstreytirnar ver›a broyttar sambært galdandi reglur, ver›ur Bjørn á Heygum endurgivin fyri at siga í frágrei›ingini hjá lærarará›snevndini á Skúlanum á Trø›ni.

Lærarará›snevndin á Skúlanum á Trø›ni krevur í frágrei›ingini, at øll ivasom vi›urskifti á skúlanum ver›a fingin í rættlag sum skjótast.

Løgfrø›isligu vi›urskiftini á Sernámsdeplinum í Havn eru so ivasom, at nú skal stovnurin endavendast fyri at tryggja, at alt fer rætt fram og virkar eftir ætlan. Mynd: Jens Kristian Vang

Sernámsdepilin

Sernámsdepilin var› settur á stovn til fíggjarári› 1998.

Skúlin á Trø›ni, sum undirvísir børnum vi› ymsum brekum, var› lagdur saman vi› Sernámfrø›isligu Rá›gevingini, sum rá›gevur teimum, sum senda síni børn í vanligan fólkaskúla, hóast tey hava okkurt brek.

N‡ggi stovnurin er bæ›i undirvísingar- og rá›gevingarstovnur.

Løgfrø›ingar seta spurnartekin vi› heimildirnar at leggja skúlan og rá›gevingina saman til ein stovn. Teir eftirl‡sa eisini eina regluger›, sum Sernámsdepilin skal virka eftir.

Torbjørn Jacobsen, landsst‡risma›ur, heldur, at vi›urskiftini eru so ógrei›, at hann nú setir í verk eina umfatandi kanning av stovninum.

Alt skal endavendast

Atfinningarnar at Sernámsdeplinum eru so nógvar, at landsst‡risma›urin fyrsta dagin fer at seta arbei›sbólk at gera eina umfatandi kanning av stovninum

KANNING
Ey›un Klakstein

– Vit lata 32 milliónir krónur til Sernámsdepilin, og vit mugu hava trygd fyri, at stovnurin virkar sum hann skal, og at alt er løgfrø›isliga í lagi.

Hetta sigur Torbjørn Jacobsen, landsst‡risma›ur í undirvísingar- og mentamálum.

Hann fer fyrsta dagin at seta ein arbei›sbólk, sum skal endavenda vi›urskiftunum á Sernámsdeplinum – líka frá tí at stovnurin gjørdist veruleiki í 1998 og fram til í dag.

– Vit mugu gera hesa kanningina, tí ta› eru nógvar atfinningar at stovninum, og spurnartekin ver›a sett vi› fleiri løgfrø›islig vi›urskifti á stovninum. Ta› kunnu vit ikki liva vi›, sigur landsst‡risma›urin.

Torbjørn Jacobsen, landsst‡risma›ur, fer nú at seta eina umfatandi kanning í verk av Sernámsdeplinum

Fólkini ver›a sett

Brúkarar, politikarar og starvsfólk hava funnist at vi›urskiftunum á Sernámsdeplinum, og eisini løgfrø›ingar, sum hava veri› inni í myndini, halda at vi›urskiftini á stovninum eru ógrei›, og at ney›ugt er at fáa skil á løgfrø›isligu umstø›urnar.

– Eitt ta› fyrsta, sum eg gjørdi, eftir at eg var› vor›in landsst‡risma›ur, var at fáa umsitingina at gera ein arbei›ssetning til bólkin, sum skal kanna Sernámsdepilin. Arbei›ssetningurin er klárur, og bólkurin ver›ur manna›ur fyrsta dagin, sigur Torbjørn Jacobsen.

Hann sigur, at ta› ver›a fólk, sum ikki hava tilkn‡ti til Sernámsdepilin, men sum hava ein fakligan førleika, sum skulu kanna stovnin.

Umfatandi

– Nú skal alt fyri ein dag. Bæ›i ta› sum fór fram, tá samanleggingin var gjørd, og ta› sum er hent sí›ani, sigur Torbjørn Jacobsen.

Arbei›sbólkurin, sum ver›ur settur at kanna Sernámsdepilin, skal eisini koma vi› einum tilmæli um, hvussu Sernámsdepilin skal skipast í framtí›ini.

– Hetta ver›ur eitt umfatandi arbei›i, men ta› má gerast, tí eingin kann liva vi›, at so nógvar atfinningar eru at stovninum, og at løgfrø›isligu vi›urskiftini eru so ógrei›, sigur landsst‡risma›urin.

Ska›adagur á Strondum

Sunnudagurin gjørdist rættiligur ska›adagur á Strondum. Tr‡ skip, ein aliringur og bryggjan í Heygsstø› fingu umfatandi ska›ar

ÓDNARVE‹UR
Edvard Joensen

Útró›rarbáturin Marianna av Strondum fekk heilt stóran ska›a í ódnar-ve›rinum sunnumorgunin. Eisini brunnbáturin Víkingur, snelluskipi› Morning Star, ein aliringur og bryggjan í Heygsstø› fingu ska›a í ódnini.

Útró›rarbáturin Marianna av Strondum fór heilt illa í ódnarve›rinum sunnumorgunin. Báturin lá vi› bryggju í Heygsstø› og var› fanga›ur innan fyri brunnbátin Víking, sum sleit og rak oman yvir Marionnu.

Sonni Johansen av Strondum, sum eigur Marionnu, sigur stutt og greitt, at ta›, sum hent er, er einki minni enn ein vanlukka. Báturin ver›ur ikki aftur gjørdur í bræ›i, og í hvussu so er allur vetrarró›urin fer fyri einki.

Sonni Johansen sigur, at bá›ar sí›urnar, gron og reyv umframt eitt nú egningarmaskinan, sum stendur á inniloka›a dekkinum, eru farin.

Marianna er aluminiumsbátur, og tí sera lættur. Tá so eitt størri stálskip liggur og høggur inn á ein slíkan bát, er einki at gera.

Teir vóru annars umbor› og ansa›u eftir, sigur Sonni Johansen. Men vi›urskiftini vóru solei›is hesa náttina, at teir sluppu ikki út, uttan at bakka. Ta› var ov trong at venda, og ov nógvur stormur til, at teir klára›u at bakka. So ta› var ein vónleyst stø›a, teir komu í, sigur hann.

Marianna kom í klemmu millum Víking og bryggjuna. Stundum var hon undir Víkingi, og stundum var hon oman á bryggjuni.

Sonni Johansen sigur, at har er so at siga bara botnurin á skipinum heilur í dag. Tí Sosialurin tosa›i vi› hann fyrrapartin mánadagin, stó› Marianna á sleipistø› á Skála. Fólk frá tryggingini skuldi tá koma inn at hyggja at ska›anum og taka stø›u til, hvat gerast skal.

Men ta› kann taka eitt sindur av tí›, tí har eru jú fleiri partar uppií. Ey›vita› skal tryggingin hjá Víkingi eisini upp í máli›.

Sonni Johansen sigur, at ta› er eisini ein spurningur, hvussu Marianna skal gerast aftur, tá so langt er komi›.

Báturin er úr aluminium og kann ikki sveisast úti. Finnast skal ein høll, har hann kann takast inn. Ein annar trupulleiki er so, at fólk er ikki í Føroyum, til at gera arbei›i›, sigur hann.

Ta› var, sum vera man, einki lag á Sonna Johansen, tá Sosialurin hitti hann á máli mánadagin. Rættilig gongd var nú komin á útró›urin hjá teimum, og ta› gekk væl. Eisini rigga›i alt sera væl umbor›, sigur hann. Teir vóru seks mans vi› Marionnu, og teir missa so allir hesa inntøkuna.

Báturin ver›ur so undir ongum umstø›um klárur aftur til nakran útró›ur hendan veturin, sigur Sonni Johansen. Kanska næsta vetur, gitir hann.

Eisini a›rir ska›ar hendu á Strondum hesa náttina, sigur Ronald Poulsen, verkfrø›ingur hjá Sjóvar Kommunu.

Víkingur fekk ska›a, umframt at naka› av alifiski er sloppi› úr einum ringi, sum lá í havnini, sigur hann. Og sjálv bryggjan er eisini illa farin.

Bulvirki› er fari› heilt illa. Og betongdekki› er fari› oman av í stø›um.

Fyribils hava teir bert roynt at bjarga tí, sum ligi› hevur og rikist í havnini. So sum stokkar av bulvirkinum, sum brotna›ir eru, so teir ikki reka út úr havnini og ver›a ø›rum til ska›a, sigur Ronald Poulsen.

Inni á Langanesi lá Morning Star, sum eisini fekk ska›a, solei›is at hon fór at leka. Morning Star hev›i fisk inni og var› flutt yvir á Toftir at landa, á›renn nágreiniligt yvirlit yvir ska›an fæst, sigur Ronald Poulsen.

Hann sigur eisini, at teir vita ikki rættiliga, hvussu umfatandi ska›arnir eru, tí enn hevur eingin frá tryggingini veri› og s‡na› ska›arnar.

Útró›rarbáturin Marianna av Strondum, stendur her illa særdur á sleipistø›ini á Skála